

Profielkeuze, Examentraject

Informatiegids over profielen en examenvakken
MAVO/HAVO/VWO na klas 9

Belangrijke afkortingen

PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting (je examendossier)
SE	School Examen
CE	Centraal Examen
NT	Natuur en Techniek
NG	Natuur en Gezondheid
EM	Economie en Maatschappij
CM	Cultuur en Maatschappij
AK	Aardrijkskunde
BI	Biologie
CKV	Culturele en Maatschappelijke Vorming
DU	Duits
EC	Economie
EN	Engels
FR	Frans
GS	Geschiedenis
KuA	Kunst Algemeen
KuBv	Kunst Beeldend Vormen
KuDa	Kunst Dans
KuDr	Kunst Drama
KuMu	Kunst Muziek
MuV	Muziek examenvak VWO
KV	Kunst Vakken
LO	Lichamelijke Opvoeding
MVT	Moderne Vreemde Talen
MA	Maatschappijleer
NA	Natuurkunde
NE	Nederlands
N-S	Natuur-Scheikunde
SK	Scheikunde
WI	Wiskunde

Colofon

Stichtse Vrije School

Zeist, november 2023

Redactie: Loes van den Bergh, Rachel Bergé.

Vormgeving: Stijn Timmer.

Wijzigingen voorbehouden. Controleer altijd goed of je de juiste versie van deze gids hebt.

Raadpleeg in geval van onduidelijkheid de keuze-coördinator:

keuzecoordinator@svszeist.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	4
Over deze gids	5
MAVO: een profiel kiezen.....	6
Keuzeformulier klas 9 naar 10 MAVO	8
HAVO: een profiel kiezen voor klas 10.....	9
Keuzeformulier klas 9 naar 10 HAVO	11
VWO: een profiel en een vakkenpakket kiezen	12
Wie helpt mij?	15
BIJLAGE	17

Over deze gids

Iedereen die in de negende klas zit, moet een keuze gaan maken voor het examentraject en profiel dat hij of zij vanaf de tiende klas gaat volgen.

In deze gids kun je lezen uit welke vakken elk profiel bestaat. Er zijn verschillende keuzemogelijkheden voor MAVO, HAVO en VWO, daarom behandelen we de drie examenniveaus apart van elkaar.

Daarna vertellen we per vak kort welke onderwerpen er behandeld worden.

Als je deze gids goed doorleest, kun je een overwogen keuze maken uit de mogelijkheden die er zijn. Bespreek ook thuis wat je het beste kunt doen, zodat je aan het eind van het schooljaar de meest geschikte profielkeuze invult op je formulier.

Voor veel vervolgopleidingen heb je bepaalde vakken nodig.

Informatie hierover kun je vinden op onze website www.svszeist.nl (>onderwijs > decanaat) of scan de QR-code. Klik vervolgens op doorstroomrechten van HAVO naar HBO of VWO naar WO (universiteit) voor de overzichten.

Veel succes met het kiezen van je profiel en het samenstellen van je pakket!

De 9e klas keuzecoördinatoren,

Loes van den Bergh
Rachel Bergé

November 2023

MAVO: een profiel kiezen

Inleiding

Wanneer je na de 9e klas mavo-examen gaat doen kies je een zogenaamd profiel; we bieden een min of meer vast pakket aan.

In totaal kun je tien vakken volgen. Je moet minimaal 9 vakken volgen om het diploma te behalen.

Bij je keuze voor het profiel en de bijbehorende vakken moet je rekening houden met: Welke mbo-opleiding denk je te gaan doen en welke vakken heb je daarvoor nodig? Je kunt met bijna alle vakkenpakketten naar alle MBO's. Toch is het wel verstandig om hierover na te denken, zodat je een pakket kiest dat aansluit. Voor een economische MBO is het vak economie natuurlijk een voordeel.

Voor het MAVO-traject kun je kiezen uit twee profielen. Naast de profielvakken volgt iedere leerling de volgende gemeenschappelijke vakken:

Nederlands, Engels, Geschiedenis, Maatschappijleer, lichamelijke opvoeding en kunstvakken.

Profielen:

1. Profiel Economie: hierbij volg je verplicht profielvakken economie en wiskunde en kun je kiezen voor Duits/Frans en/of biologie.
2. Profiel Zorg & Welzijn: hierbij volg je verplicht profiel vak biologie en kun je kiezen voor wiskunde en/of Duits/Frans en/of economie. Je moet minimaal 3 profielvakken volgen.

Talen

Alle leerlingen volgen naast Nederlands ook Engels in het gemeenschappelijk deel. Daarnaast kies je: Duits of Frans.

Wiskunde & rekentoets

De meeste mavoleerlingen volgen in de 10^e-klas wiskunde. De leerlingen die dit vak niet volgen maken verplicht de Rekentoets (2F).

Kunstvakken

Elke 10^e-klas leerling volgt kunstvakken in het vrijeschoolpakket. De leerlingen die MAVO-examen doen krijgen een examencijfer voor de in de les behaalde resultaten. Dit cijfer is samen met de culturele activiteiten het SE-cijfer voor Kunstvakken I. Kv1 wordt dus alleen met een SE afgesloten: je krijgt geen CE voor dit vak.

Doorstroom naar 11HAVO

Alle leerlingen die geslaagd zijn voor hun MAVO-examen mogen door naar de 11 HAVO klas. Het kan gebeuren dat we je dit afraden of dat we bepaalde vakken uitsluiten. Soms is het beter om op dat moment alsnog naar het MBO te gaan. In dat geval zullen we met je in gesprek gaan om samen te kijken naar de mogelijkheden en wat er het beste bij je past.

Een doorstroom van 10 MAVO naar 11 HAVO kan bij ons op school alleen met profiel CM of EM.

Cultuur & Maatschappij in klas 11HAVO

Wil je CM gaan doen in de 11e klas dan is Duits of Frans verplicht als profielvak in de 10e klas. Als je geen wiskunde kiest in klas 10, moet je in 11HAVO twee kunstvakken kiezen.

Economie & Maatschappij in klas 11HAVO

Wil je EM gaan doen in de 11e klas dan moet je economie profiel kiezen in klas 10 én moet je wiskunde kiezen als vak.

Keuzeformulier klas 9 naar 10 MAVO

LET OP! Onderstaand formulier geeft de keuzes aan. Het invullen van het formulier gebeurt digitaal in Zermelo.

Profiel Economie		Profiel Zorg en Welzijn	
<i>(Bereidt voor op MBO en HAVO EM en CM)</i>		<i>(Bereidt voor op MBO en HAVO CM)</i>	
<i>Gemeenschappelijk deel</i>			
Nederlands			X
Engels			X
Maatschappijleer			X
Lichamelijke opvoeding			X
Kunsvakken 1 (KV1)			X
<i>Kies nu nog twee of drie keuzevakken in het 'vrije deel'*</i>			
Geschiedenis	X	Geschiedenis	X
Economie	X	Biologie	X
Wiskunde		Wiskunde	
Duits of Frans		Duits of Frans	
Biologie		Economie	

HAVO: een profiel kiezen voor klas 10

Inleiding

Wanneer je na de 9^e klas een HAVO advies krijgt, ga je in de 10^e klas eerst Mavo-examen doen. Alleen zo kunnen wij je zes jaar voortgezet vrijeschoolonderwijs bieden. Je kiest een profiel waarbij de vakken al voor je zijn ingevuld. Je volgt 9 vakken. Je kunt daarnaast HAVO lessen volgen in natuur-scheikunde (N-S). Daarbij moet je rekening houden met je voorgenomen HAVO profiel. De vakken die je volgt in klas 10 moeten natuurlijk aansluiten op je HAVO profiel in de 11^e klas.

De keuze uit profielen is beperkt: je kunt kiezen of je voor je MAVO-examen in de 10^e klas economie of biologie examen gaat doen, maar niet beiden. Ook moet je kiezen tussen Duits of Frans.

De vaklessen krijg je in de HAVO klas waar leerlingen uit alle 10^e klassen in zitten. Hier word je voorbereid op het MAVO SE en in de meeste vakken ook voor het MAVO CE. Daarnaast komt er in veel vakken ook al HAVO stof aan bod, vooral na toetsweek 2.

Doorstroom naar 11HAVO

Economie in 11HAVO

Kies je voor het vak Economie, dan moet je in klas 10 ook al economie hebben gevolgd.

Biologie in 11HAVO

Als je in klas 11 Biologie wilt doen in een NG of NT profiel, dan hoef je niet per se in klas 10 al biologie gevolgd te hebben. Het mag natuurlijk wel. Belangrijk is dat je de natuur- en scheikundelessen volgt in klas 9 en 10HAVO omdat er veel scheikunde en natuurkunde voorkomt in biologie.

Talen in 11HAVO

Alle leerlingen volgen naast Nederlands ook Engels in het gemeenschappelijk deel. Als HAVO leerling moet je voor het MAVO-examen kiezen tussen Duits en Frans. Ook als je dyslexie hebt. In 11HAVO moet je in profiel CM Duits of Frans kiezen, in de andere profielen is het een keuzevak.

Wiskunde & rekentoets in 11HAVO

Alle leerlingen volgen de 10^e klas wiskundeperiodes en wiskunde vaklessen. Deze worden op niveau ingedeeld. Als je in 11HAVO profiel CM zonder wiskunde gaat doen, moet je een rekentoets (3F) in de 12^e klas doen.

Kunstvakken in 11HAVO

Als je in 11HAVO profiel CM gaat doen is een kunstvak (KuBe-KuDr-KuMu-KuDa) verplicht. In alle andere profielen is het een keuzevak.

Natuur-scheikunde

Wanneer je in klas 11 de vakken biologie, natuurkunde en/of scheikunde wilt gaan kiezen, dan moet je in klas 9 en 10 de vakken natuur- en scheikunde volgen.

Keuzeformulier klas 9 naar 10 HAVO

LET OP! Onderstaand formulier geeft de keuzes aan. Het invullen van het formulier gebeurt digitaal in Zermelo.

(mavo-examenpakket)

MAVO Profiel Economie		MAVO Profiel Zorg en Welzijn	
Nederlands	X	Nederlands	X
Engels	X	Engels	X
Geschiedenis	X	Geschiedenis	X
Maatschappijleer	X	Maatschappijleer	X
Lichamelijke opvoeding	X	Lichamelijke opvoeding	X
Kunstvakken 1 (KV1)	X	Kunstvakken 1 (KV1)	X
Economie	X	Biologie	X
Wiskunde	X	Wiskunde	X
<i>Kies één van twee</i>	Duits	<i>Kies één van twee</i>	Duits
	Frans		Frans

Natuur-scheikunde	Ja / nee*
-------------------	-----------

VWO: een profiel en een vakkenpakket kiezen

Inleiding

In de tweede helft van klas 9 wordt je gevraagd op te geven welk profiel en welke examenvakken je vanaf klas 10 wilt gaan volgen.

Bij het samenstellen van een examenvakkenpakket zijn er wettelijke beperkingen. Ook zijn er beperkingen die de school oplegt. Deze hebben te maken met het feit dat de school klein is en we de mogelijkheid om een goed lesrooster te kunnen maken zo veel mogelijk open willen houden.

Talen

Je moet kiezen tussen Frans en Duits als tweede moderne vreemde taal. Bij het vwo examentraject is een 2^e MVT namelijk verplicht.

Kunstvakken en combinaties die zijn uitgesloten

Bij elk profiel kun je kunstvakken kiezen. De kunstvakken starten pas in klas 11.

Je kunt toneel (KuDr) of euritmie (KuDa -bij voldoende aanmeldingen-) combineren met beeldend (KuBv), maar let op: toneel en euritmie kun je niet combineren. Er is maar één schriftelijk eindexamen voor deze kunstvakken (Kunst Algemeen dat in 11VWO start), dus als je twee van deze kunstvakken doet, dan moet je voor een het vak KuBv een extra praktisch kunstzinnig werkstuk maken.

Muziek (MuV) kun je altijd combineren met andere kunstvakken omdat muziek een eigen CE kent. Je mag het alleen niet combineren met Kunst-Dans (in verband met de roostering).

Wiskunde

Wiskundelessen zijn verplicht in klas 10VWO. Je hebt vier soorten wiskunde: A, B, C en D waarbij wiskunde C alleen te kiezen is in profiel CM en wiskunde D alleen naast wiskunde B als keuzevak gekozen kan worden. Voor meer informatie kun je kijken bij de informatie over het vak wiskunde.

Extra examenvak

Sommige leerlingen willen meer examenvakken kiezen dan minimaal verplicht is. Een extra examenvak is alleen te kiezen uit de zelfde kolom, van je gekozen profiel.

Daarnaast moet de lerarenvergadering altijd toestemming geven voor het volgen van een extra vak. Reken erop dat je voor het volgen van een extra vak ook een extra studiebelasting hebt van 3 à 4 uur per week, bovenop het verplichte programma.

Frans en Duits in combinatie: voor de excellente leerling.

Wanneer een leerling met een VWO advies 3 moderne vreemde talen (MVT) wil volgen kan dat onder de volgende voorwaarden:

- De leerling kiest **Frans of Duits**.
- Eén van beide talen komt op het rooster van de leerling. Dat is de officiële **2e MVT** van de leerling naast de verplichte MVT Engels.
- De leerling kan **in overleg** met de keuze coördinator op eigen kracht een **3e MVT** gaan volgen.
- Dit vak komt **niet** op het rooster van de leerling.
- De leerling heeft toegang tot de lessen van de 3e MVT **als er plaats is** (er mogen tot 32 leerlingen in de klas zitten) én als dit **past in het rooster van de leerling**.
- De leerling heeft in klas 9 op VWO gemiddeld hoger dan een 8,5 gehaald voor de 3e MVT.
- De leerling heeft aangetoond **zelfstandig te kunnen werken**.
- Bij het kiezen van het vakkenpakket wordt deze 3e MVT **niet meegerekend** in het totaal aantal vakken. Daardoor kan de leerling dit vak altijd laten vallen.

Keuzeformulier van klas 9 naar 10 VWO

versie 11 december 2023

	NT			NG			EM			CM		
Gemeen- schappelijke vakken	Nederlands		480	✓	Nederlands		480	✓	Nederlands		480	✓
	Engels		400	✓	Engels		400	✓	Engels		400	✓
	Één van de twee	Frans	480		Één van de twee	Frans	480		Één van de twee	Frans	480	
		Duits	480			Duits	480			Duits	480	
	Maatschappijleer		120	✓	Maatschappijleer		120	✓	Maatschappijleer		120	✓
	Lich. Opvoeding		160	✓	Lich. Opvoeding		160	✓	Lich. Opvoeding		160	✓
	CKV		160	✓	CKV		160	✓	CKV		160	✓
CONCEPT												
Profiel vakken	Wiskunde B		600	✓	Één van de twee	Wiskunde A	520		Één van de twee	Wiskunde A	520	
						Wiskunde B	600			Wiskunde B	600	
	Natuurkunde		480	✓	Biologie		480	✓	Geschiedenis		440	✓
	Scheikunde		440	✓	Scheikunde		440	✓	Economie		480	✓
	Één van de twee	Biologie	480		Aardrijkskunde		440	✓	Aardrijkskunde		440	✓
		Wiskunde D*	440									
Vrij deel (keuze vakken)	Één of twee van de zes	Economie	400		Één of twee van de zes	Economie	400		Één of twee van de vier	Beeldend	480	
		Wiskunde D*	440			Wiskunde D*	440			Drama	480	
		Beeldend	480			Beeldend	480			Muziek	480	
		Drama	480			Drama	480			Dans**	480	
		Muziek	480			Muziek	480					
		Dans**	480			Dans**	480					

*) Wiskunde D kan alleen gekozen worden na een positief advies van de vergadering.

***) Kunst Dans gaat alleen door als er genoeg leerlingen zich hebben aangemeld.

Wie helpt mij?

Je profielkeuze en niveau is niet alles bepalend....toch is het belangrijk goed te kijken wat je wilt. De juiste afslag is belangrijk. De keuze moet je zelf maken, maar je hoeft het niet alleen te doen. Je ouders kennen jou natuurlijk het beste en zij kunnen je zeker helpen. Vanuit de school zijn er ook leraren die je kunt raadplegen. Hieronder een overzicht.

Mentor en Studiebegeleider

(in klas 9 is dit dezelfde persoon)

Keuze coördinatie klas 9

- Loes van den Bergh
keuzecoordinator@svszeist.nl
- Rachel Bergé
keuzecoordinator@svszeist.nl

Decaan MAVO

- Monique Ricken
m.ricken@svszeist.nl

Decaan HAVO

- Stijn Timmer
s.timmer@svszeist.nl

Decaan VWO

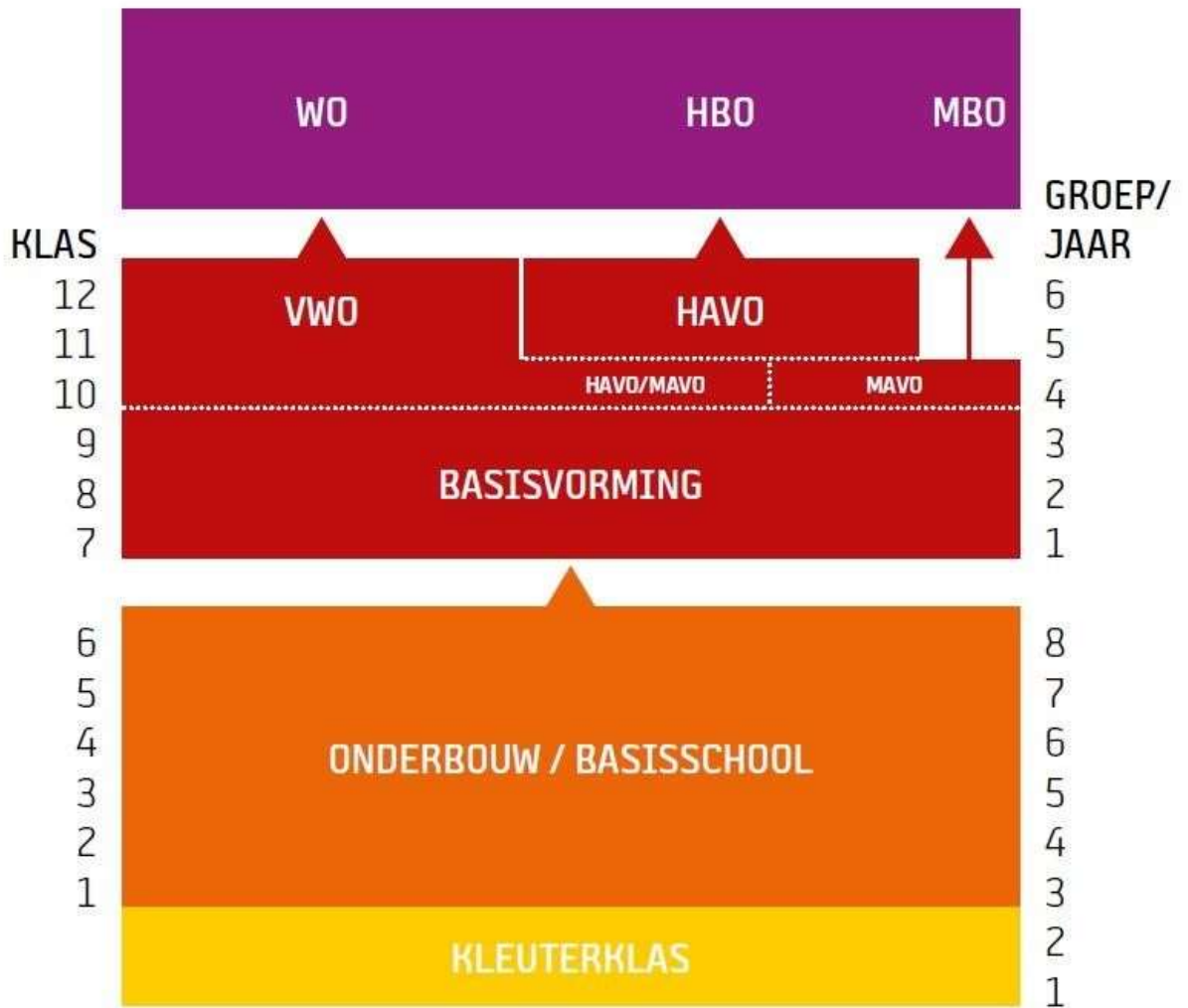
- Wouter Modderkolk
w.modderkolk@svszeist.nl

PowerPoint

Via de onderstaande QR code kun je het overzicht vinden zoals die in het afgelopen najaar in een power point presentatie is getoond in de periode Oriëntatie op Studie en Beroep. Klik vervolgens op 'hand-out voorlichting examentraject klas 9'

INRICHTING EN AANSLUITING VRIJESCHOOL- ONDERWIJS OP DE STICHTSE VRIJE SCHOOL

BIJLAGE

AARDRIJKSKUNDE.....	18
BIOLOGIE	19
DUIITS.....	20
ECONOMIE.....	21
ENGELS	23
FRANS.....	24
GESCHIEDENIS	26
KUNSTVAKKEN.....	27
KUNST ALGEMEEN	28
LICHAMELIJKE OPVOEDING.....	29
MAATSCHAPPIJLEER	30
NATUURKUNDE	31
NEDERLANDS	32
SCHEIKUNDE.....	33
WISKUNDE.....	34

AARDRIJKSKUNDE

MAVO

Op onze school kun je op de MAVO geen examen doen in aardrijkskunde.

HAVO

Verplicht bij profiel : NG

Keuzevak bij profiel: CM, EM

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij profiel : EM, NG

Keuzevak bij profiel : CM

Afsluiting met : SE en CE

Aardrijkskunde gaat over de aarde, over plaatsen en regio's. Het geeft inzicht in verschillen en overeenkomsten tussen plaatsen en gebieden in de wereld.

Naast de periodelessen die iedereen volgt, kun je ook kiezen voor aardrijkskunde als examenvak in het HAVO - of VWO-examen. Aardrijkskunde bestudeert de aarde met haar natuurlijke verscheidenheid en de wereld met haar variatie aan bewoonde gebieden en culturen. Er wordt aandacht besteed aan mondialisering. Je leeft in Nederland niet op een eiland, maar bent op allerlei manieren verbonden met andere delen van de wereld. Aardrijkskunde vraagt aandacht voor de ruimte (lees: het landschap) in je eigen woongebied, de mogelijkheden en de bedreigingen.

Bij aardrijkskunde kom je veel te weten over mondiale (= wereld) vraagstukken van duurzaamheid. Het gaat over thema's zoals het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de gevolgen voor mens en milieu, de verdeling van de welvaart op aarde, het wereldvoedselvraagstuk enz. Aardrijkskunde maakt je duidelijk dat er een samenhang bestaat tussen plaatselijke en mondiale ontwikkelingen.

De gebieden die aan bod komen zijn: Nederland (steden en rivieren), ontwikkelingslanden, nieuwe opkomende economieën. Examenonderwerpen voor HAVO:

Grensgebied Mexico en de VS, Globalisering, Middellandse Zeegebied, systeem aarde, Brazilië en Nederland als leefomgeving.

Examenonderwerpen voor VWO:

Systeem aarde, wereldvoedselvraagstuk, klimaatvraagstuk, globalisering, Zuid Amerika en Nederland als leefomgeving.

BIOLOGIE

HAVO

Verplicht bij profiel: NG, NT

Keuzevak bij profiel: EM, CM, alleen als extra vak en alleen in combinatie met wiskunde en als je natuurkunde en scheikunde vaklessen hebt gevolgd in klas 9 en 10. (Niet te kiezen voor MAVO-doorstromers)

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij profiel: NG, NT, mits je geen wiskunde D doet.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met : SE en CE

In de vaklessen biologie wordt gewerkt met een methode. Er komen nieuwe onderwerpen aan bod zoals gedrag, natuur en milieu, ecologie, immunologie, stofwisseling in de cel, DNA etc. De vaklessen zijn vooral theoretisch en van een ander karakter dan de periodes.

MAVO

In de tiende klas is biologie een (keuze) examenvak in het profiel zorg en welzijn.

De vaklessen zijn volledig gericht- op het examen , dat betekent dat het vooral theoretische lessen zijn.

HAVO

De biologielessen en toetsen in 11 en 12 HAVO zijn anders dan in 10-HAVO. Er wordt een abstracter denkniveau van de leerling gevraagd, en een groter beroep gedaan op wiskundige en scheikundige kennis en vaardigheden. Het is noodzakelijk om in de 9^e en 10^e klas de vakken Natuur en Scheikunde te volgen.

VWO

In de 10^e, 11^e en 12^e klas krijg je 2 of 3 lessen per week en je werkt dan in een rap tempo door drie boeken heen. Dat vraagt een actieve en betrokken werkhouding om alle stof te kunnen begrijpen en volgen. Naast het boek wordt er in de 11^e en 12^e klas ook veel gewerkt met de examenbundel ter voorbereiding op het Centrale Examen. Omdat het tempo hoger ligt en de lesstof complexer is, wordt er veel zelfstudie van je verwacht.

DUIITS

HAVO

Verplicht bij profiel: CM (Duits of Frans)

Keuzevak bij: Alle profielen zonder Frans.

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij profiel: Alle profielen zonder Frans

Keuzevak bij:

Afsluiting met: SE en CE

Als je Mavo-eindexamen doet en je kiest Duits, dan heb je het nodig als je later in het toerisme, de horeca, de handel en ook als je in sommige delen van Nederland bijvoorbeeld als politieagent aan de slag zou gaan. In de tiende klas bereid je je alleen nog maar voor op het eindexamen. Hoewel niet met een methode voor Duits wordt gewerkt, krijg je wel een examenbundel met leesteksten, die je op het Centraal Examen voorbereiden.

Als je HAVO -eindexamen doet, dan wordt een hoger niveau van beheersing op elk gebied van de taal van je verwacht. Van de 10^e tot en met de 12^e klas zul je ook kennis maken met de Duitse literatuur en cultuur.

Voor VWO-ers die naar de universiteit doorstromen, is Duits van belang als je filosofie of godsdienstwetenschappen gaat studeren. Maar ook voor meer technisch, of wiskundig aangelegde VWO'ers is de Duitse literatuur interessant.

De hoogtepunten van de klassieke Duitse literatuur, 'De Nibelungen', 'Parcival' en 'Faust', worden bij ons op school in themaperiodes van klas 10 t/m 12 behandeld en dus door alle leerlingen gevolgd.

ECONOMIE

HAVO

Verplicht bij profiel: EM

Keuzevak bij profiel: CM, NG,NT

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij profiel: EM

Keuzevak bij profiel: CM, NT,NG

Afsluiting met: SE en CE

In de 9e klas maak je kennis met het vak economie. Je leert veel over de dagelijkse economische praktijk en de voorbereiding op een economische stage, namelijk de winkelstage. Je komt met belangrijke zaken in aanraking, zoals het beheren van geld. Ook gaat het om keuzes waar iedereen wel mee te maken krijgt, zoals sparen of beleggen, geld lenen of iets 'kopen op afbetaling'. Daarnaast zal duidelijk worden dat wij allemaal verschillende 'rollen spelen': we zijn allemaal consument, producent en burger. Je leert daardoor bewuster omgaan met kosten, prijzen en inkomen.

MAVO

De lessen zijn een duidelijk vervolg op de economielessen in de 9^e klas. Je praktische vaardigheden en inzichten worden verdiept.

Onderwerpen die aan bod komen zijn bijvoorbeeld: de organisatie van een onderneming, arbeidsovereenkomsten, inkomstenbelasting, verzekeren, hypotheken. Ook komen er veel praktijkvoorbeelden uit het nieuws naar voren.

HAVO

In de 10^e klas gaan we dieper op de stof in. Het gaat hier meer om overzicht over en verbanden tussen economische zaken. De aanpak loopt via het leren hanteren van algemene hoofdconcepten zoals: schaarste, ruil, markt, ruilen over de tijd, samenwerken en onderhandelen, risico en informatie, welvaart en groei, goede en slechte tijden. Met experimenten spelen we bepaalde situaties in de les na om zo niet alleen over de theorie te leren, maar de theorie ook mee te maken. Dat is niet alleen leuker, maar je leert de theorie zo ook beter begrijpen.

Naast de HAVO -stof wordt er in de 10^e klas ook geoefend met MAVO-examens ter voorbereiding op het CE MAVO.

VWO

Op VWO niveau biedt het vak economie je de kans om een nieuwe manier van denken te ontwikkelen. Je leert om vanuit verschillende invalshoeken naar de maatschappij te kijken en oplossingen voor problemen te verzinnen. Daarbij zijn vakken als aardrijkskunde en geschiedenis ook vakken die weer toegepast worden binnen het vak economie. Dit wordt gecombineerd met voorbeelden uit de praktijk. Zo werk je aan begrip en het kunnen doorzien van samenhangen tussen allerlei economische verschijnselen in de samenleving.

Opmerking:

De economielessen en toetsen in 11-HAVO zijn anders dan in 10-MAVO. Er wordt een abstracter denkniveau van de leerling gevraagd, en een groter beroep gedaan op wiskundige vaardigheden. Ook wanneer een Mavoleerling goed scoort op economie is een overstap naar EM niet vanzelfsprekend. Daarnaast moet de leerling verplicht wiskunde volgen. Zowel voor het HAVO als voor het VWO geldt, dat met de boeken van de gehanteerde methodes veel zelfstandig wordt gewerkt. De leraar zal hoofdlijnen benadrukken, uitleg geven en nieuwe onderwerpen aanreiken. Actuele onderwerpen, bekend van tv of uit de krant, komen regelmatig aan bod.

ENGELS

HAVO

Verplicht bij: Alle profielen, in het gemeenschappelijk deel.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij: Alle profielen, in het gemeenschappelijk deel.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

Tijdens de lessen wordt er gewerkt aan alle vaardigheden: lezen, schrijven, spreken en luisteren. Daarvoor worden verschillende materialen gebruikt. Er wordt ook literatuur gelezen voor de boekenlijst, leerlingen lezen ten minste twee boeken literatuur per leerjaar. Elk jaar heeft ook een literair thema. In klas tien is dat de Romantiek en in klas elf de Engelse Renaissance met de nadruk op Shakespeare. In klas twaalf komt de literatuur en cultuur van de Verenigde Staten aan bod. In de vwo-classes kunnen leerlingen ervoor kiezen om als verrijkingsstof te trainen voor een Cambridge-examen (*Cambridge English: C1 Advanced*).

MAVO / HAVO / VWO: Het examenjaar staat bij alle examentrajecten vooral in het teken van de voorbereiding op het CE en de afronding van het SE.

FRANS

HAVO

Verplicht bij profiel: CM (Duits of Frans)

Keuzevak: Alle profielen zonder Duits.

Afsluiting met: CE

VWO

Verplicht bij profiel: Alle profielen zonder Duits

Keuzevak: -

Afsluiting met: CE

HAVO + VWO: Je kiest tussen Frans en Duits als je een tweede moderne vreemde taal wilt doen. Voor de excellente VWO leerling is op deze regel een uitzondering mogelijk. Zie elders in deze gids voor de criteria.

Tijdens de lessen worden de 4 vaardigheden geoefend: lezen, luisteren, schrijven en spreken. Dit gebeurt aan de hand van de diverse opdrachten uit de methode 'Grandes Lignes' en de examenbundel. Alle vaardigheden heb je nodig om je in de Franse taal kunnen uitdrukken er mee te communiceren met anderen. Verder bezoeken we diverse bezienswaardigheden en maak je kennis met de Franse cultuur en geschiedenis.

Voor het oefenen van de leesvaardigheid lees je teksten, e-mailberichten, reclamefolders, interviews etc, waarna je er vragen over beantwoordt in het Nederlands. In het examenjaar wordt de leesvaardigheid getoetst tijdens het Centraal Schriftelijk examen.

Om de luistervaardigheid te trainen, beluister je gesprekjes, interviews, reclames en radioberichten. Ook bekijk je (delen van) Franse films en interviews en je luistert naar Citolustertoetsen. Wanneer er een goede Franse film draait in een filmhuis in Zeist of Utrecht, proberen we er gezamenlijk heen te gaan. Bovendien luister je tijdens spreekluisteroefeningen naar presentaties van andere leerlingen. In het examenjaar wordt de luistervaardigheid getoetst tijdens een SE met een Cito-luistertoets.

De schrijfvaardigheid oefen je aan de hand van de vele opdrachten uit de methode en vrije opdrachten, zoals het schrijven van e-mails, forumberichtjes, persoonlijke of zakelijke briefjes en verslagen of samenvattingen. Een deel van deze opdrachten lever je in en wordt beoordeeld met een cijfer. In het examenjaar wordt de schrijfvaardigheid afgesloten tijdens het SE door middel van een toets waarbij je een formele of informele brief schrijft. De spreekvaardigheid wordt vaak in groepjes of tweetallen geoefend. Je bereidt een gesprekje voor en oefent in de klas. Tevens geeft iedere leerling één of meerdere keren per jaar een presentatie in het Frans over een onderwerp naar keuze of heb je een eigen mondeling over een bepaald onderwerp. In het examenjaar wordt de spreekvaardigheid afgerond met een mondelinge toets van ongeveer 25 minuten over literatuur.

Literatuur bestaat uit het lezen van (delen van) boeken, gedichten en verhalen, waarbij je opdrachten maakt in het Nederlands. Daarbij maak je kennis met schrijvers en dichters en de tijd waarin ze leefden. In het examenjaar lees je drie of vier literaire boeken en/of verhalen waar je zo'n mondelinge toets over doet.

GESCHIEDENIS

HAVO

Verplicht bij profiel: CM, EM

Niet mogelijk bij profiel: NG, NT

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij profiel: CM, EM

Niet mogelijk bij profiel: NG, NT

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

Mavo: In klas 10 wordt naast de periodes in de vaklessen gewerkt aan het examenthema en krijg je examentraining.

HAVO & VWO: de klassen 10, 11 en 12 krijgen de leerlingen naast de periodes, vaklessen geschiedenis.

In deze lessen wordt de hele geschiedenis behandeld aan de hand van kenmerkende aspecten in verschillende tijdvakken. Beginnend bij de Oudheid en eindigend bij de 21^e eeuw. Je krijgt een goed inzicht in historische gebeurtenissen en leert daardoor ook de wereld van nu beter begrijpen. Daarnaast is het van belang dat je leert omgaan met informatiebronnen en een besef krijgt van hoe betrouwbaar informatie wel of niet is die we over het verleden hebben. Welke gezichtspunten waren er vroeger en zijn er nu over de gebeurtenissen? Hoe vorm je uit die gezichtspunten je eigen visie? Je gaat ook praktische opdrachten maken, soms in samenwerking met het Gemeentelijk Archief. Bij de eindexamens zul je worden getoetst op je kennis van en inzicht in de behandelde tijdvakken en op je vermogen deze kennis toe te passen op diverse historische bronnen.

KUNSTVAKKEN

HAVO

Verplicht: CKV, in het gemeenschappelijk deel Verplicht:

KUA, als je een kunstvak doet.

Verplicht bij profiel: CM. Keuze uit Dans, Drama, Beeldend, Muziek.

Keuzevak bij alle profielen: Dans, Drama, Beeldend, Muziek.

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht: CKV, in het gemeenschappelijk deel

Verplicht: KUA, als je Dans, Drama of Beeldend doet.

Verplicht bij profiel: CM. Kies uit Dans, Drama, Beeldend, Muziek.

Keuzevak bij alle profielen: Dans, Drama, Beeldend, Muziek.

Afsluiting met: SE en CE

HAVO en VWO: CKV

CKV is een vak om leerlingen met cultuur kennis te laten maken. Voor CKV gelden nu de periodes Muziekgeschiedenis in de 11^e klas en Kunstgeschiedenis in de 12^e klas. Verder horen bij CKV de koorlessen en -uitvoeringen in klas 11 en 12.

Voor CKV moet je bovendien in de 10^e klas een aantal culturele activiteiten ondernemen. Hiervan lever je een schriftelijk verslag in. Tot een culturele activiteit rekenen we een theaterbezoek, bioscoopbezoek, een museum etc. Inleveren van de opdrachten gaat via het secretariaat. Meer informatie vind je op onze website (>onderwijs >CKV)

Kunst Beeldend, Kunst Drama, Kunst Dans(Euritmie) en Kunst Muziek

Op de SVS worden alle vier de kunstvakken als examenvak aangeboden, namelijk: drama (KuDr), muziek (KuMu), beeldend (KuBV) of dans/eu (KuDa). Bij KuDa is het praktische deel euritmie. Zo'n kunstvak is altijd gekoppeld aan Kunst Algemeen (KuA) de theorie van de kunst. Als er zich te weinig leerlingen voor een specifiek kunstexamenvak aanmelden, kan de school besluiten om dat vak in dat jaar niet aan te bieden. De betreffende leerlingen moeten dan een ander (kunst)vak kiezen.

KUNST ALGEMEEN

In voorbereiding op het centraal examen krijg je vaklessen KuA. KuA is een soort kunstgeschiedenis, maar dan specifiek over beeldende kunst, muziek, dans en drama. In dit vak gaat hem om de maatschappelijke relevantie van kunst en cultuur. KuA wordt afgesloten met een Centraal Examen.

Let op: als je bijvoorbeeld Kunst Dans doet, volg je bij KuA ook net zo goed de lessen over beeldende kunstgeschiedenis en muziekgeschiedenis. KuA wordt niet opgedeeld in keuzevakken.

Muziek VWO: een uitzondering

Alleen de VWO-leerlingen die kiezen voor muziek als examenvak volgen géén Kunst Algemeen; zij doen apart CE in Muziek.

Het examenvak Muziek VWO bestaat uit twee onderdelen:

- 1) Het muziektheoretische deel, waarin je aan de slag gaat met algemene muzikaleer, solfège en je je een goed beeld vormt van de geschiedenis van muziek. Je neemt deel aan het CE voor Muziek.
- 2) Het praktijkgedeelte, waarin je met groepsgenoten gaat improviseren en een groepscompositie maakt. Ook zijn er individuele muzikale presentaties. Je uiteindelijke praktische SE is het slotconcert dat je samen met de twee examenklassen ontwikkelt en presenteert.

Kunst Muziek HAVO

De Havoleerlingen die het vak muziek kiezen krijgen daar wel automatisch het vak Kunst Algemeen bij, omdat zij geen CE Muziek doen. Een tweede kunstvak is voor de HAVO muziek leerling Kunst Beeldend.

LICHAMELIJKE OPVOEDING

HAVO

Verplicht: bij alle profielen, in het gemeenschappelijk deel.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE

VWO

Verplicht: bij alle profielen, in het gemeenschappelijk deel.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE

In de doelstellingen voor het vak lichamelijke opvoeding richt de aandacht zich op de bewegende leerling. Binnen de Stichtse Vrije School staan in de lessen de lichamelijke, geestelijke, sociale ontwikkeling en het bewegen van de leerling centraal. Daarbij is het bewegen zowel het doel als een middel.

In de 10^e klas en in de tweede fase (11^e en 12^e klas) staan verschillende kerndoelen centraal. Je krijgt altijd les met je eigen stamklas.

In de lessen wordt uitgegaan van je ontwikkelingsfase. Door accenten te leggen per leerjaar word je aangesproken op de zaken die op dat moment belangrijk voor je zijn.

- Bewegen, met o.a. verbeterde inzichten in spelen. Samen bewegen, leren samenwerken in teamverband, groepsopdrachten uitvoeren en kunnen afstemmen op de situatie en op de ander. Daarbij ontwikkel je een positieve attitude, vaardigheid en kennis.
- Bewegen en gezondheid: trainingsprogramma's kunnen opstellen (zoals het duurlopen in de 11^e klas), blessures kunnen herkennen en ervaren wat de fysieke inspanning met je doet.
- Bewegen en regelen: de leerling als organisator, scheidsrechter of als lesgever (in de 12^e klas). Hierbij komen zoveel mogelijk bewegingsvarianten aan bod. Ook zal er regelmatig onderwezen worden in de specialismen binnen de sectie gymnastiek en we laten ook de sportwensen van leerlingen zelf goed tot hun recht komen.

MAATSCHAPPIJLEER

HAVO

Verplicht: bij alle profielen, in het gemeenschappelijk deel.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE

VWO

Verplicht: bij alle profielen, in het gemeenschappelijk deel.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE

Het vak maatschappijleer gaat over de samenleving: wat zijn de structuren en afspraken in de samenleving, welke vraagstukken leven er in de samenleving? Hoe gaan we met elkaar om en wat is de rol van de overheid in onze maatschappij?

MAVO, HAVO & VWO: een vakles in je stamklas van gemiddeld één uur per week. Je maakt bij dit vak toetsen, betogen, werkstukken en/ of verslagen waarvan sommige beoordeeld worden voor het examen (je PTA). Onderwerpen die besproken worden zijn o.a.: mensenrechten, parlement en regering, het koningshuis, politieke partijen, rechtspraak en de “verzorgingsstaat”. Maar ook maatschappelijke vraagstukken komen aan bod, zoals criminaliteit, discriminatie, armoede en extreme rijkdom, het samenleven van verschillende culturen en levensovertuigingen, de vergrijzing van de samenleving, asielzoekers en allerlei actualiteiten.

In de lessen leer je veel over de samenleving, maar je komt ook met elkaar in gesprek en er wordt gediscussieerd over verschillende standpunten. Je oefent dus ook om goed te luisteren naar elkaars standpunt en om je eigen visie te verwoorden. Zo leer je om eigen keuzes te maken over onderwerpen en de voor- en nadelen van een keuze goed op een rij te zetten. Naast de lessen maken ook andere maatschappij-gerelateerde activiteiten deel uit van de opleiding. Zo zijn er drie verschillende maatschappelijke stages, en allerlei mogelijkheden om mee te doen aan discussies over maatschappelijke vraagstukken. Deze activiteiten maken geen deel uit van het PTA, maar wel van het (verplichte) Vrije School-curriculum.

NATUURKUNDE

MAVO

Op onze school kun je op de Mavo geen examen doen in natuurkunde.

HAVO

Verplicht bij profiel: NT

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij profiel: NT

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

In klas 9 worden er vaklessen natuur-scheikunde (N-S) gegeven. Wanneer je deze lessen tot aan het einde van het schooljaar hebt gevolgd kun je -na goedkeuring van de vergadering- verder gaan in klas 10HAVO met natuurkunde en scheikunde ter voorbereiding op de exacte vakken in klas 11HAVO.

In de periodes ligt het accent op het waarnemen, beschrijven en begrijpen van proeven en verschijnselen (kwalitatief). In de vaklessen verschuift het accent meer in de richting van meten, rekenen en werken met formules (kwantitatief en ook kwalitatief).

HAVO

Natuurkunde is een verplicht vak in Natuur & Techniek (NT). Het kan niet bij een ander profiel gekozen worden.

Naast theorie is er veel aandacht voor praktische vaardigheden. Bij het doen van practica zul je zelfstandiger moeten werken dan in eerdere jaren bij periode. Ook zul je veel praktische opdrachten individueel moeten uitvoeren.

VWO

Binnen profiel Natuur & Techniek (NT) is natuurkunde een vast profiel vak. Het vak kan niet bij een ander profiel gekozen worden. Het eindexamen bestaat uit een SE en een CE. Het examenprogramma natuurkunde werkt met "contexten". Dit houdt in dat de natuurkundige regels (natuurkundige wetten en -definities) zoveel mogelijk worden toegepast in situaties uit de directe omgeving.

Naast theorie is er aandacht voor praktische vaardigheden. Bij het doen van practica zul je veel zelfstandiger moeten werken dan in de periodelessen van eerdere jaren.

Opmerkingen

- 1) VWO-natuurkunde is een vereist vak voor vele vervolgstudies (zoals bij geneeskunde). Wees je hiervan bewust en raadpleeg zo nodig de decaan.

NEDERLANDS

HAVO

Verplicht: bij alle profielen, in het gemeenschappelijk deel.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht: bij alle profielen, in het gemeenschappelijk deel.

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

Vanaf de 10e klas duiken we dieper in de Nederlandse literatuur. In de diverse literatuurperiodes staat de letterkunde centraal; van de Middeleeuwen, via poëzie, naar film en wereldliteratuur. Literaire ontwikkeling gaat hand in hand met je voorbereiding op je mondeling examen van het SE in het examenjaar.

In de vaklessen komen alle taalvaardigheden en creatieve (schrijf-)opdrachten aan bod. We werken vanaf de 11^e klas steeds meer aan meningsvorming: we bespreken de actualiteit in de lessen, houden discussies, schrijven essays en betogen. Tekstbegrip krijgt natuurlijk ook veel aandacht en we oefenen in het schrijven van verschillende zakelijke teksten.

MAVO

Het onderdeel literatuur wordt in de 10de klas ingevuld door het lezen van boeken voor opdrachten in de vakles. Daarnaast lees je een boek uit de periode middeleeuwen en je maakt tijdens de periode poëzie een bloemlezing.

Het CE bestaat uit tekstverklaring, samenvatten en schrijfvaardigheid.

HAVO

Je leest 9 boeken voor je lijst. In de 12de klas neemt de docent een mondeling af, waarin je moeten laten zien de boeken te kennen. Verplicht zijn een werk uit de middeleeuwen en de periode tachtigers (beiden periodeopdrachten). Je bereidt ook een gedicht voor, voor je mondelinge toets en tijdens het mondeling laat je zien de poëzieanalyse te kunnen toepassen. Het CE bestaat uit tekst verklaren.

VWO

Je leest 12 (goede) boeken voor je lijst. In de 12de klas neemt de docent een mondeling af, waarin je moeten laten zien de boeken te kennen en kunt plaatsen in de literatuurgeschiedenis. Verplicht zijn een werk uit de middeleeuwen en de periode tachtigers (beiden periodeopdrachten). Je bereidt ook een gedicht voor voor je mondeling en tijdens het mondeling laat je zien de poëzieanalyse te kunnen toepassen. Het CE bestaat uit tekst verklaren.

SCHEIKUNDE

MAVO

Bij ons op school kun je op de Mavo geen examen doen in scheikunde.

HAVO

Verplicht bij profiel: NG, NT

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij profiel: NG, NT

Keuzevak bij profiel:

Afsluiting met: SE en CE

De scheikunde beschrijft je en bereken je de omzetting van processen, bijvoorbeeld wat gebeurt er bij een verbranding. Welke stoffen zijn er nodig en welke stoffen ontstaan er. Je kunt dan een reactievergelijking opstellen en daarnaast ook een berekening uitvoeren hoeveel nieuwe stoffen er ontstaan zijn.

HAVO & VWO

Er wordt leerstof behandeld die in nauw contact staat met het dagelijkse leven. Daarnaast komen ook fundamentele zaken zoals atoombouw aan de orde. In de periodes met je stamklas werk je vooral vanuit de waarneming. In vergelijking met de periodes zijn de vaklessen theoretischer en leer je uit boeken. Daarnaast doe je verschillende practica, waarvan je een aantal keren per jaar ook een verslag moet schrijven.

Onderwerpen die tot en met de examenklas aan de orde komen zijn: organische chemie, zuren en basen, redoxreacties, reactiesnelheid en evenwichten, chemisch rekenen, zouten, molecuulbouw, biochemie en polymeren.

In klas 9 worden er vaklessen natuur-scheikunde (N-S) gegeven. Wanneer je deze lessen tot aan het einde van het schooljaar hebt gevolgd kun je -na goedkeuring van de vergadering- verder gaan in klas 10HAVO met natuurkunde en scheikunde ter voorbereiding op de exacte vakken in klas 11HAVO.

WISKUNDE

HAVO

Verplicht bij profiel: EM, NT, NG

Keuzevak bij profiel: CM

Afsluiting met: SE en CE

VWO

Verplicht bij profiel: NT, NG, EM, CM

Keuzevak bij profiel: -

Afsluiting met: SE en CE

Alle leerlingen volgen op de SVS wiskunde. Je krijgt wiskunde in de periodes, maar ook in vaklessen.

MAVO: Alle leerlingen volgen dezelfde wiskunde, gericht op basisvaardigheden en praktische toepassingen.

HAVO & VWO: Keuze uit verschillende soorten wiskunde. Voor HAVO-leerlingen met profiel CM is wiskunde niet verplicht als examenvak. In klas 10 en 11 hebben alle HAVO-leerlingen wiskunde, ongeacht het profiel.

HAVO:

- CM: Wiskunde A is een keuzevak; wiskunde B is mogelijk bij voldoende niveau. Wiskunde A richt zich op statistiek, kansberekening, en praktische toepassingen zoals economie. Wiskunde B is meer gericht op abstracte concepten, zoals geavanceerde algebra en meetkunde.
- EM: Keuze tussen wiskunde A of B. Wiskunde A is meer toepassingsgericht, terwijl B dieper ingaat op theoretische aspecten.
- NG: Wiskunde B (aanbevolen) of A. B biedt een sterke basis voor natuurwetenschappen met nadruk op analytische vaardigheden.
- NT: Wiskunde B verplicht, vanwege de sterke focus op techniek en natuurwetenschappen.
- Wiskunde A: Focus op statistiek, functies, grafieken; geen meetkunde. Geschikt voor studies in economie, sociale wetenschappen en gezondheidswetenschappen.
- Wiskunde B: Richt zich op functies, analytische meetkunde, algebra; geen statistiek of kansrekening. Essentieel voor technische en natuurwetenschappelijke studies.

VWO:

- Vier soorten wiskunde aangeboden.
- EM: Wiskunde A (aanbevolen) of B. A sluit beter aan bij economische studies, terwijl B geschikt is voor meer technische richtingen.
- CM: Wiskunde A of C; B mogelijk bij goed niveau. C is minder uitgebreid dan A en geschikt voor leerlingen die minder wiskundige diepgang zoeken.
- NG: Wiskunde B (aanbevolen) of A. B biedt een goede basis voor natuurwetenschappen.

- NT: Wiskunde B verplicht, essentieel voor technische en natuurwetenschappelijke studies.
- Wiskunde C: Voor CM-leerlingen; vergelijkbaar met A maar met minder nadruk op complexe onderwerpen zoals differentiëren.
- Wiskunde D: Extra vak voor leerlingen met wiskunde B; bevat geavanceerde onderwerpen zoals kansrekening, statistiek, ruimtemeetkunde, en meer. Geschikt voor leerlingen die een diepgaande studie in wiskunde of natuurwetenschappen overwegen. Geen centraal examen, afgesloten met schoolexamen.

Voor alle wiskundevarianten geldt: vraag je wiskundeleraar om advies voor de keuze die het beste past bij je toekomstplannen en interesses.